

Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om museers förvaring av skjutvapen¹;

RPSFS 2006:13

FAP 556-1

Utkom från trycket
den 3 januari 2007

beslutade den 14 december 2006.

Rikspolisstyrelsen föreskriver följande med stöd av 9 kap. 1 § vapenförordningen (1996:70).

1 kap. Författningsbestämmelser m.m.

1 § Denna författning gäller för skjutvapen som ingår i samlingar hos museer vars huvudmän enligt 2 kap. 3 § c vapenlagen (1996:67) får meddelas tillstånd att inneha skjutvapen, om museet får statsbidrag enligt särskilda föreskrifter i förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet eller om museet ägs av en kommun, ett landsting eller en stiftelse som står under länsstyrelsens tillsyn.

2 § De regler om standarder och normer för förvaringsutrymmen, larm och skalskydd som anges i dessa föreskrifter avser den lägsta tillåtna nivån för inbrottskydd. Även andra standarder eller normer än de till vilka det hänvisas skall accepteras, om de når upp till den lägsta tillåtna nivån.

Allmänna råd

Vid tveksamhet om en sökande skall anses ha visat att en avsedd förvaring uppfyller kraven enligt dessa föreskrifter kan polismyndigheten samråda med Säkerhetspolisen i saken.

2 kap. Förvaringsutrymmen

Definitioner m.m.

1 § Med *valv* eller *värdeskåp* förstås ett förvaringsutrymme, vars inbrottskyddande förmåga uppfyller kraven i SS EN 1143-1 utgåva 1, Grade 3 och, med undantag för ett valv som är gjutet på plats, är certifierat av ackrediterat certifieringsorgan.

¹ Anmälan har gjorts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster (EGT L 204, 21.7. 1998, s. 37, Celex 31998L0034), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18, Celex 31998L0048).

Med *säkerhetsskåp* eller *säkerhetsmonter* förstås ett förvaringsutrymme som uppfyller lägst Svensk Standard SS 3492² säkerhetsskåp eller motsvarande krav och är certifierat av ackrediterat certifieringsorgan.

2 § Valv eller värdeskåp skall vara försett med ett lås för säkerhetsskåp enligt Svensk Standard SS 3492.

Första stycket gäller även när förvaringen sker i ett lika säkert förvaringsutrymme enligt 3 §.

3 § Med *lika säkert förvaringsutrymme* skall förstås ett utrymme som uppfyller följande minimikrav:

1. Omslutande delar skall bestå av lägst 4 mm stålplåt eller material med motsvarande inbrottskydd.
2. Fogarna skall ha minst samma motståndsförmåga mot inbrott som övriga omslutande delar.
3. Regelverket skall ha kolvar i minst tre riktningar och vara av s.k. avlastad typ, vilket innebär att låsets spärrelement inte får belastas när regelverkets kolvar belastas i öppningsriktningen.
4. Låsmekanismen skall vara borrhärdad.
5. En separat mekanism skall finnas som aktiveras vid inslagning eller sprängning mot låset, varvid mekanismen skall spärra regelverket i låst läge.
6. Regelverkets och bakkantsbeslagens ingrepp får inte vara mindre än 20 mm.

4 § Ett fristående förvaringsutrymme som avses i 1 eller 3 § och som utan vapen har en vikt som understiger 150 kg skall vara förankrat i byggnadsstommen. Som ett alternativ till förankring kan utrymmet förses med tyngder så att vikten 150 kg uppnås.

5 § Med ett *ackrediterat certifieringsorgan* avses ett certifieringsorgan som är ackrediterat för uppgiften av SWEDAC enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll.

Certifiering kan utföras även av ett certifieringsorgan i något annat land inom EES, som

1. är ackrediterat för uppgiften mot standarden SS EN 45 011 utgåva 2 av ett ackrediteringsorgan som uppfyller och tillämpar kraven i standarden SS EN ISO/IEC 17011:2005 eller
2. på annat sätt erbjuder likvärdiga garantier vad gäller teknisk och yrkesmässig kompetens samt garantier för oberoende.

6 § För att verifiera kraven enligt 1 § skall provning utföras av ett provningsorgan som är ackrediterat för uppgiften av SWEDAC enligt lagen (1992:1119) om teknisk kontroll och skall omfatta de metoder som anges i SS EN 1143-1 respektive SS 3492.

Provning kan även utföras av ett organ som

² Svensk Standard SS och Svensk och Europeisk Standard SS EN utges av Standardiseringsringen i Sverige, SIS och tillhandahålls av SIS Förlag AB.

1. är ackrediterat för uppgiften mot standarden SS EN ISO/IEC 17025:2005 och omfattar de metoder som anges i SS EN 1143-1 respektive SS 3492 av ett ackrediteringsorgan som uppfyller och tillämpar kraven i SS EN ISO/IEC 17011:2005 eller
2. på annat sätt erbjuder likvärdiga garantier vad gäller teknisk och yrkesmässig kompetens samt garantier för oberoende.

3 kap. Vapenkategorier

Allmänt

1 § Med skjutvapen avses i dessa föreskrifter handeldvapen och pjäser.

Med handeldvapen avses skjutvapen med en kaliber som understiger 20 mm.

Med pjäser avses skjutvapen med kalibern 20 mm och däröver.

Särskilt farliga skjutvapen

2 § Med särskilt farliga skjutvapen avses i dessa föreskrifter tillståndspliktiga handeldvapen av enhands- och helautomatisk typ, 20 och 40 mm luftvärnsautomatkanoner samt bärbara och andra lätta pjäser.

Allmänna råd

Till kategorin särskilt farliga handeldvapen kan räknas pistoler, revolverar samt kulsprutepistoler, automatgevär, automatkarbiner, hagelsprutor, granatsprutor och kulsprutor med modellår fr.o.m. år 1900 och senare.

Till kategorin särskilt farliga pjäser kan räknas raketgevär, granatgevär, pansarvärnspjäsar 1110 samt 80 och 120 mm granatkastare.

Övriga skjutvapen

3 § Med övriga skjutvapen avses i dessa föreskrifter bl.a. följande tillståndspliktiga handeldvapen (1 – 7) och pjäser (8):

1. Kulgevär som inte avses i 2 §.
2. Hagelgevär.
3. Äldre militära helautomatiska handeldvapen, till vilka ammunition inte eller endast med svårighet kan anskaffas.
4. Mynningsladdade eller bakladdade vapen som inte laddas med patroner.
5. Kolsyre- luft eller fjädervapen.
6. Harpunvapen.
7. Vapen och anordningar som avses i 1 kap. 3 § vapenlagen (1996:67), med undantag av sådana skjutvapen som anges i 4 kap. 7 §.
8. Lavett- eller fordonsbundna pjäser, till vilka ammunition inte eller endast med svårighet kan anskaffas.

4 kap. Förvaring av skjutvapen

Allmänt

1 § Museers vapen skall förvaras i ett förvaringsutrymme som är lämpligt med hänsyn till dels vapnens antal, farlighet och begärlighet från stöldsypunkt, dels beskaffenheten av och lokaliseringen av den lokal där förvaringsutrymmet finns.

2 § Under tid då ett museum hålls öppet för besökare skall vapen som ingår i museets utställning (exponeras) förvaras så att risken för tillgrepp minimeras samt lokal bevakningscentral vara bemannad.

Allmänna råd

Med en bemannad lokal bevakningscentral avses exempelvis en reception där personalen har till uppgift att bl.a. uppmärksamma och vidta åtgärder vid tillgrepp eller försök därtill.

3 § Då ett vapen förevisas på annat sätt än som anges i 2 § skall det stå under uppsikt.

Vid sådan förevisning får ammunition som visas i anslutning till vapnet inte vara funktionsduglig.

Allmänna råd

Ett vapen bör anses stå under uppsikt om museipersonal har omedelbar kontroll över vapnet och kan uppmärksamma och vidta åtgärder vid tillgrepp eller försök därtill.

Förvaring av särskilt farliga vapen

Vapen som exponeras

4 § Handeldvapen samt bärbara och andra lätta pjäser i brukbart skick som exponeras, skall förvaras delade i ett säkerhetsskåp, en säkerhetsmonter eller i ett lika säkert förvaringsutrymme. Huvuddel och vital del får inte förvaras i samma förvaringsenhet.

Förvaringsutrymmet skall vara larmat enligt 6 kap. 1 §.

5 § Handeldvapen, 20 och 40 mm luftvärnsautomatkanoner samt bärbara och andra lätta pjäser som är varaktigt obrukbara och som exponeras, skall förvaras i ett säkerhetsskåp, en säkerhetsmonter eller i ett lika säkert förvaringsutrymme eller fastsatt i byggnadsstomme eller svårflyttat föremål samt fastlåst med ett lås som uppfyller kraven i Svenska Stöldskyddsförningens (SSF) norm för hänglås klass 3, fastställd 1993-04-15 och SSF:s norm för hänglåsbeslag klass 3 fastställd 1994-03-01.

Vapen som inte exponeras

6 § Särskilt farliga skjutvapen i brukbart skick som inte exponeras skall förvaras i ett valv eller ett värdeskåp.

Förvaringsutrymmet skall vara larmat enligt 6 kap. 1 §.

7 § Särskilt farliga skjutvapen som är varaktigt obrukbara och som inte exponeras skall förvaras i ett säkerhetsskåp eller ett lika säkert förvaringsutrymme.

Förvaring av övriga skjutvapen

Vapen som exponeras

8 § Övriga skjutvapen enligt 3 kap. 3 § 1 - 7 i brukbart skick som exponeras, skall förvaras i ett säkerhetsskåp, en säkerhetsmonter eller ett lika säkert förvaringsutrymme.

Förvaringsutrymmet skall vara larmat enligt 6 kap. 1 §.

9 § Övriga skjutvapen enligt 3 kap. 3 § 1 - 7 som är varaktigt obrukbara och som exponeras, skall vara fastlåsta i byggnadsstomme eller svårflyttat föremål med ett lås som uppfyller kraven i SSF:s norm för hänglås klass 3, fastställd 1993-04-15 och SSF:s norm för hänglåsbeslag klass 3, fastställd 1994-03-01.

10 § Övriga skjutvapen enligt 3 kap. 3 § 8 och stridsfordon som är utrustade med skjutvapen enligt 3 kap. 3 § som exponeras skall, om de är i brukbart skick, förvaras delade med den vitala delen i ett säkerhetsskåp eller ett lika säkert förvaringsutrymme.

Förvaringsutrymmet skall vara larmat enligt 6 kap. 1 §.

Vapens huvuddel och vapen som är varaktigt obrukbara skall förvaras på sådant sätt att de svårligen kan tillgripas.

11 § Övriga skjutvapen enligt 3 kap. 3 § 8 och stridsfordon som är utrustade med skjutvapen enligt 3 kap. 3 § som exponeras på offentlig plats skall vara varaktigt obrukbara och väl förankrade i underlaget. Skjutvapen skall därvid vara väl fastsatta i lavett eller stridsfordon.

Vapen som inte exponeras

12 § Övriga skjutvapen enligt 3 kap. 3 § 1 - 7 som inte exponeras skall förvaras i ett valv eller ett värdeskåp. Sker förvaringen i museet och avser förvaringen högst 10 vapen, får dock vapnen förvaras i ett säkerhetsskåp eller ett lika säkert förvaringsutrymme.

Förvaringsutrymmet skall vara larmat enligt 6 kap. 1 §.

13 § Övriga skjutvapen enligt 3 kap. 3 § 1 - 7 som är varaktigt obrukbara och som inte exponeras skall förvaras i ett säkerhetsskåp eller ett lika säkert förvaringsutrymme.

Förvaringsutrymmet skall vara larmat enligt 6 kap. 1 §.

Sker förvaringen i museet behöver förvaringsutrymmet dock inte vara larmat.

14 Övriga skjutvapen enligt 3 kap. 3 § 8 och stridsfordon som är utrustade med skjutvapen enligt 3 kap. 3 § som inte exponeras skall, om de är i brukbart skick, förvaras delade med den vitala delen i ett säkerhetsskåp eller ett lika säkert förvaringsutrymme.

Förvaringsutrymmet skall vara larmat enligt 6 kap. 1 §.

Om vapen enligt första stycket förvaras delade skall vapnets huvuddel vara väl fastsatt i lavett eller fordonschassi. Fastsatt huvuddel samt vapen som är varaktigt obrukbara skall förvaras på sådant sätt att de svårligen kan tillgripas.

Fysiskt skalskydd

15 § All vapenförvaring enligt 4 kap. - utom förvaring enligt 9 och 11 § - skall ske innanför ett fysiskt skalskydd.

Med ett fysiskt skalskydd avses en avgränsning, såsom en byggnad eller ett rum, som är försedd med ett mekaniskt inbrottskydd.

16 § Byggnad eller rum där vapen förvaras enligt 4 kap. 4 - 14 §§, såvitt avser vital vapendel i brukbart skick, skall ha ett mekaniskt inbrottskydd som når upp till skyddsklass 2 enligt SSF 200:3, Regler för Mekaniskt inbrottskydd.

Fönster, glas i dörrenhet och brandventilatorer skall förses med ett inkrypningskydd bestående av

1. skyddsglas i klass P6B enligt SS EN 356 utgåva 1,
2. galler i klass 1 enligt SSFN 012:1, Norm för galler, Krav och klassindelning fastställd juli 1993 eller
3. minst sex millimeter tjock polykarbonat.

17 § Det fysiska skalskyddet skall kompletteras med antingen kontinuerlig personell bevakning genom väktare eller teknisk bevakning genom larm enligt 6 kap. 1 §.

5 kap. Ammunitionsförvaring

1 § Bestämmelser om förvaring av ammunition finns i vapenlagen (1996:67) och i föreskrifter som meddelats med stöd av lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.

6 kap. Larm

1 § Om ett utrymme enligt denna författning skall vara larmat skall larmet uppfylla kraven i larmklass 3 enligt SSF 130:6, Projektering och installation av inbrottslarmanläggning. Därvid skall följande gälla:

1. Det fysiska skalskyddet skall vara försett med ett larm.

2. Förvaringsutrymmet (t.ex. ett säkerhetsskåp) skall vara försett med larm som detekterar (reagerar) vid angrepp (exempelvis seismiska detektorer).
3. Larmöverföring skall ske genom en övervakad förbindelse som vid angrepp avger larm inom 10 minuter. Sker förvaringen enligt 4 kap. 4 § eller 5 §, skall dock larmöverföringen ske genom en fast uppkopplad ledning som skall vara kontinuerligt övervakad.
4. Larmet skall överföras till en larmcentral som uppfyller SSF Regler-Larmcentraler / Central remote monitoring stations, SSF 136, utgåva 3.
5. Centralutrustning inklusive överföringsutrustning skall vara placerad inom larmskyddat område.
6. Tiden för en insats efter ett larm skall, så långt det är möjligt, stå i relation till det fysiska skyddet, så att larmad personal kan vara på plats innan det fysiska skyddet har penetrerats. Med fysiskt skydd avses det fysiska skalskyddet tillsammans med det skydd som utgörs av förvaringsenheten.

7 kap. Undantag

1 § Rikspolisstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

I kraftträdande och övergångsbestämmelser.

1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2007, då Rikspolisstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om museers förvaring av skjutvapen (RPSFS 2002:5, FAP 556-1) skall upphöra att gälla.
2. De museer som före ikraftträdandet förvarade vapen med stöd av bestämmelserna i RPSFS 2002:5 får även efter den 1 januari 2007 förvara vapen enligt dessa bestämmelser, dock längst till den 1 januari 2008.

På Rikspolisstyrelsens vägnar

STEFAN STRÖMBERG

Claes Johansson
(Polisavdelningen)